

Aan de gemeenteraad van Weert

Weert, **02 JUNI 2022**

Onderwerp : Voortgang uitvoering Plan van Aanpak Personen met Verward Gedrag.
Kenmerk : 1673876/1673916

Geachte raadsleden,

Op 14 november 2018 is het *Plan van Aanpak Personen met Verward Gedrag* door u vastgesteld. Toegezegd is dat u jaarlijks geïnformeerd wordt over de voortgang van de verschillende projecten. Zoals destijds al aangegeven, is het plan van aanpak een dynamisch document dat onder invloed van maatschappelijke ontwikkelingen, nieuwe wetgeving, nieuwe betaaltitels en ervaringen bijgesteld kan worden. In deze brief treft u per onderwerp uit het plan van aanpak een actuele stand van zaken aan indien er een verandering is ten opzichte van de vorige raadsinformatiebrief (DJ1157769/1157806).

De Hulpkaart

De hulpkaart is ontwikkeld voor mensen die in een situatie kunnen komen waarin ze de regie kwijt zijn of geen woorden kunnen geven aan wat zij willen. Dat kan bijvoorbeeld gaan om mensen met dementie, een verslaving, niet aangeboren hersenletsel, een licht verstandelijke beperking of een psychische aandoening. Maar eigenlijk is de hulpkaart er voor iedereen die de kaart wil en denkt nodig te hebben. Op een Hulpkaart wordt beschreven waar iemand moeite mee heeft en hoe anderen het beste om kunnen gaan met een situatie waarbij het niet goed gaat met iemand. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zet in op een landelijke implementatie van de Hulpkaart.

In de regio Midden-Limburg heeft de afweging plaatsgevonden of er aangesloten kan worden bij het landelijke project van de implementatie van de Nationale Hulpkaart. Dit project is gestart op 1 maart 2022 en zal drie jaar in beslag nemen. Focus ligt op het doen van onderzoek naar structurele financiering, het gebruikspotentieel en de ontwikkeling van een digitale versie van de Hulpkaart.

Omdat tijdens gesprekken met betrokken partners zoals het Algemeen Maatschappelijk Werk Midden-Limburg (AMW ML) en MEE gebleken is dat er commitment is om al op kortere termijn de regionale implementatie van de hulpkaart ter hand te nemen, is besloten de landelijke implementatie niet af te wachten. In Q2 starten de gesprekken met de genoemde maar ook andere (bijvoorbeeld de beschermd wonen) partners om te verkennen wat nodig is voor een regionale implementatie van de hulpkaart.

Uiteraard blijven de uitgangspunten van de hulpkaart overeind: een kaart die breed inzetbaar en laagdrempelig beschikbaar is voor diverse (kwetsbare) groepen. Dit met als doel te zorgen voor meer wederzijds begrip tussen mensen mét en zonder beperking waardoor sociale inclusie wordt bevorderd. Daarnaast moet de hulpkaart ook omstanders een beter handelingsperspectief bieden in lastige of onbegrepen situaties.

Inclusieve samenleving

In de regio Midden-Limburg gaan we voor een hechte samenleving waarin alle inwoners zich thuis voelen en hieraan zelf bijdragen. Een inclusieve samenleving waarbij mensen met een psychische kwetsbaarheid zelfstandig kunnen wonen en deelnemen aan activiteiten in de wijk, samen met andere wijkbewoners. Samen met lokale partners wordt invulling gegeven aan activiteiten die bijdragen aan de inclusieve samenleving. Hierbij kun je bijvoorbeeld denken aan de activiteiten van het Zelfregiecentrum, de Open Inloop in Weert, de Buurtcirkel, het project Join Us en het project Weert Positief.

Op 6 oktober 2021 heeft u het Uitvoeringsplan 'Thuis in een welkome wijk' vastgesteld en budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering hiervan. In dit plan staan verschillende activiteiten beschreven die bijdragen aan de inclusieve samenleving en die vanaf 2022 uitgevoerd gaan worden. Het gaat dan om de inzet van ervaringsdeskundigen, het faciliteren van zelfhulpgroepen, een publiekscampagne gericht op bewustwording en destigmatisering en het geven van voorlichting over psychische aandoeningen.

In 2022 zal ook gestart worden met het maken van een Lokale Inclusie Agenda Weert, voortkomend uit het VN-verdrag. Op 17 mei 2022 heeft het college ingestemd met het ontwikkelen van een plan voor lokale inclusie en diversiteit (DJ-1601121). Als gemeente hebben we de verantwoordelijkheid om passende maatregelen te nemen die ervoor zorgen dat iederéén, ongeacht leeftijd, huidskleur, culturele achtergrond, gender, inkomen, talenten, levensbeschouwing, seksuele voorkeur of lichamelijke of psychische beperkingen mee kan doen en zo zelfstandig en onafhankelijk mogelijk kan leven. Deze Lokale Inclusie Agenda zal ook gaan bijdragen aan de doelstelling uit het Plan van Aanpak Personen met Verward Gedrag Midden-Limburg.

Er lopen in Weert dus al tal van projecten die de inclusieve samenleving bevorderen en er worden nieuwe initiatieven ontwikkeld om hier een verdere impuls aan te geven.

Meldingen van verward gedrag

Acute meldingen

Er is op verschillende manieren onderzocht hoe er beter omgegaan kan worden met meldingen van personen met onbegrepen gedrag die binnenkomen bij de politie- en de ambulancemeldkamer. Bij deze meldingen blijkt het vaak te gaan over niet-acute gevallen, maar ze zorgen er wel voor dat de lijnen bezet worden, waardoor de afhandeling van acute gevallen in het geding komt. Geen van de onderzochte oplossingen blijkt echter passend. Sinds enige tijd zijn er regionale meldpunten voor zorgwekkend gedrag ingesteld, waar mensen terecht kunnen met niet-acute vragen, en waar ook de meldkamers naar kunnen doorverwijzen. Dit laatste blijkt in de praktijk niet te werken. Het is te lastig om telefonisch te beoordelen of het om acute of niet-acute gevallen gaat, en dus wordt het zekere voor het onzekere gekozen en wordt doorgaans de crisisdienst of de huisarts ingeschakeld. Het is niet duidelijk of er een praktische oplossing voor het vraagstuk gevonden kan worden door de verantwoordelijke partijen.

Niet-acute meldingen

Per 1 februari 2020 is in de regio Midden-Limburg het 'advies- en meldpunt verwarde personen' actief voor niet-acute meldingen, hulpvragen en adviesvragen over verward gedrag. Dit wordt uitgevoerd door het Algemeen Maatschappelijk Werk Midden-Limburg. Het advies- en meldpunt is vanaf juli 2020 ook te bereiken via het landelijk telefoonnummer 0800-1205 en heeft de naam Meldpunt Zorgwekkend Gedrag gekregen.

Het aantal meldingen dat binnenkomt bij het meldpunt is tot op heden zeer laag. Vanuit de centrale meldkamer 112 worden nauwelijks tot geen meldingen doorgezet. Dat is opmerkelijk omdat het signaal van de centrale meldkamer dat hun lijnen te vaak bezet werden door mensen met een niet-acute hulpvraag, één van de redenen was om in 2020 te starten met het meldpunt. De centralisten geven aan dat in de praktijk vaak gekozen wordt voor het zekere voor het onzekere en de crisisdienst wordt ingeschakeld in plaats van het meldpunt. Overigens kunnen die meldingen die binnenkomen door het Algemeen Maatschappelijk Werk goed worden opgepakt. Ondanks deze lage cijfers hebben de Midden-Limburgse colleges eind 2021 ingestemd met de voortzetting van het meldpunt voor het jaar 2022. Doel is om in 2022 actief te communiceren over het meldpunt. Wanneer dit leidt tot meer meldingen, kan op basis van de analyse van deze meldingen een beter beeld worden verkregen van het nut en de noodzaak van het meldpunt. Daarop kan in de toekomst eventueel gekozen worden voor een andere positionering of invulling. Dit alles vooruitlopend op de invoering van de Wet Aanpak Meervoudige Problematiek Sociaal Domein (WAMS) die momenteel voorzien is per 1 januari 2023 waarmee een meldpunt verplicht wordt.

Beoordelingslocatie

Uitgangspunt bij de beoordelingen door de GGZ-crisisdienst is en blijft dat deze zoveel mogelijk thuis plaatsvinden. Wanneer dat niet kan vindt de beoordeling plaats op een alternatieve locatie, bij voorkeur op een beoordelingslocatie. Het realiseren van een passende beoordelingslocatie is onderdeel van de Generieke Module Acute Psychiatrie (Gmap) en valt onder de verantwoordelijkheid van de zorgverzekeraar (CZ). Betrokken partijen (waaronder het Laurentius Ziekenhuis (inclusief de PAAZ) en MET ggz) zijn overeengekomen dat in de nieuwbouw van het Laurentius Ziekenhuis een door alle partijen gedragen beoordelingslocatie wordt gerealiseerd. Zorgverzekeraar CZ heeft ons laten weten dat de beoordelingslocatie in het Laurentius Ziekenhuis per 1 mei 2022 in gebruik is genomen. Inwoners uit Weert en Nederweert die beoordeeld moeten worden door de GGZ crisisdienst kunnen binnen kantooruren ook terecht in een beoordelingsruimte in het St. Jans Gasthuis in Weert.

Herstelhuis Midden-Limburg

Het herstelhuis is een voorziening in Weert waar inwoners uit Midden-Limburg terecht kunnen voor persoonlijk herstel, rust en stabiliteit. Het herstelhuis wordt uitgevoerd door het Zelfregiecentrum en gerund door ervaringsdeskundigen. De afgelopen periode is er ingezet op het geven van meer bekendheid aan het Herstelhuis in de regio. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het Herstelhuis kent inmiddels een brede mix aan bezoekers uit de regio. De financiering van het Herstelhuis Weert (en ook het Herstelhuis Noord-Limburg) maakt met ingang van 1 januari 2022 onderdeel uit van de regionale begroting voor inwoners met complexe problematiek (onderdeel van de MGR).

Passend vervoer

Met ingang van 1 januari 2021 wordt het vervoer van personen met verward gedrag die geen strafbaar feit hebben gepleegd en/of niet agressief zijn, uitgevoerd door de regionale ambulancevoorziening (RAV). Met de nieuwe afspraken wordt het vervoer van personen met verward gedrag definitief gefinancierd door de verzekeraars en hebben de gemeenten hier geen rol meer in.

Voor de gevallen waarin na beoordeling blijkt dat een persoon geen vervolghulp behoeft, en niet meer op eigen houtje of met behulp van het netwerk terug naar huis kan, hebben de Midden-Limburgse gemeenten een coulancregeling ingesteld. In de bovengenoemde gevallen, die niet of nauwelijks voorkomen, nemen de gemeenten de kosten voor taxivervoer op zich. De gemeenten nemen daarmee de verantwoordelijkheid voor de enige vervoersvorm waarvan redelijkerwijs inzet van de gemeenten verwacht mag worden.

Passende ondersteuning, zorg en straf

Het doel van dit project is om een goede samenwerking tot stand te brengen tussen de domeinen zorg en veiligheid waarbij continuïteit van zorg geboden wordt. In de regio wordt hier invulling aan gegeven door een aantal deelprojecten en door de samenwerking in het Zorg- en Veiligheidshuis Midden-Limburg.

Ketenveldnorm

De Provincie Limburg is landelijk één van de vier pilotregio's waar ervaring werd opgedaan met de ketenveldnorm, voordat deze per 1-1-2022 landelijk werd ingevoerd. De ketenveldnorm richt zich op de doelgroep van personen met (mogelijk) gevaarlijk gedrag als gevolg van een psychiatrische stoornis en/of verstandelijke beperking. Ketenpartners op het domein van zorg en veiligheid hebben eigenlijk alles al geprobeerd en de mogelijkheden zijn uitgeput. In dat geval kan iemand in aanmerking komen voor de *ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg*. Dat betekent dat iemand langdurige ambulante zorg krijgt gericht op herstel en wanneer dit nodig is er tijdelijk opgeschaald kan worden naar beveiligde intensieve zorg in een klinische 24-uursvoorziening. Personen krijgen een vaste levensloopcasemanager die gedurende het gehele traject de contactpersoon blijft, zodat continuïteit van zorg gewaarborgd kan worden.

Navraag bij partners in de Midden-Limburgse praktijk (waaronder het Zorg- en Veiligheidshuis Midden-Limburg) leert dat de ketenveldnorm tot dusver in onze regio nauwelijks toegevoegde waarde heeft. Reden hiervoor is dat cliënten toestemming moeten geven om te worden geïncludeerd. Dat is, gezien de doelgroep, vaak onhaalbaar. Momenteel halen we als regio informatie op bij de regio Noord-Brabant omdat daar een werkwijze zou zijn ontwikkeld waarbij cliënten zonder toestemming geïncludeerd kunnen worden.

Bestuurlijke samenwerking Zorg en Veiligheid Noord- en Midden-Limburg

Sommige inwoners kampen met een opeenstapeling van problemen met een zorg- én een veiligheidscomponent. Voor deze inwoners en hun naasten, alsook voor de woonomgeving, is een goede, domeinoverstijgende samenwerking helpend om enerzijds de kwaliteit van leven te verbeteren en anderzijds te komen tot minder overlast en veiligheidsproblemen. In de regio Noord- en Midden-Limburg loopt een traject om de bestuurlijke domeinoverstijgende samenwerking op het gebied van Zorg en Veiligheid te verbeteren. De regio heeft bij ZonMw subsidie aangevraagd om voor een periode van drie jaar een kwartiermaker/projectleider aan te stellen. Deze kwartiermaker/projectleider krijgt de opdracht om breed bestuurlijk draagvlak in de regio te organiseren en vervolgstappen uit te werken om te komen tot een betere, integrale, bestuurlijke samenwerking op deze domeinen. Eind juni besluit ZonMw over deze subsidieaanvraag.

Project 'Hulp aan GHB-gebruikers'

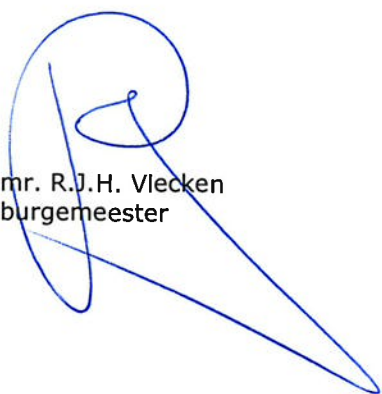
In december 2020 is met een regionale subsidie het project 'Hulp aan GHB-gebruikers' van start gegaan. Door middel van preventieve en outreachende hulp en een casusgerichte sluitende GHB-aanpak zijn uitvoerende partijen aan de slag gegaan om de GHB-problematiek in Weert te bestrijden. In de aanpak worden ervaringsdeskundigen ingezet vanuit het Zelfregiecentrum en een outreachend medewerker van verslavingszorg Vincent van Gogh. Uit de eerste praktijkervaringen blijkt dat de aanpak effectief is. Op 30 september 2022 is uw raad nog geïnformeerd over de tussentijdse evaluatie van dit project (DJ1448803/1448919).

Vanaf 2022 wordt voor deze aanpak geen aanvullende subsidie meer verleend maar wordt de aanpak geïntegreerd binnen de reguliere zorg en ondersteuning die geboden wordt vanuit de opdracht Bemoeizorg en OGGZ-preventie.

Mocht u nog inhoudelijke vragen hebben dan kunt u contact opnemen met Merel Ghijsen, beleidsadviseur Sociaal Domein via m.ghijsen@weert.nl of 06-18994851.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

drs. M.J.M. Meertens
gemeentesecretaris

mr. R.J.H. Vlecken
burgemeester